

Zápis č. 15

z jednání Poradního sboru hejtmanky kraje na úseku sociálně-právní ochrany dětí

ze dne 7. 6. 2024

Přítomni: Mgr. Pavla Karmelitová, Mgr. Josef Smrž, Mgr. Libor Možíš, Jakub Šlajs DiS., Mgr. Veronika Karoušová (v zastoupení Mgr. Prokop), Mgr. Simona Dobisová, Bc. Martina Richterová, Mgr. Bc. Michaely Vencové, Mgr. Olga Vernerová, Mgr. Michaela Skalická, Mgr. Michal Kobzáň

Omluveni: Mgr. Bc. Hana Gabrielová, Mgr. Miroslav Zavadil, Bc. Jan Počepický, Mgr. Pavla Kovalská.

Hosté:

Ing. Věra Chobotová – vedoucí odd. koncepce a rozvoje OŠ KÚSK

1. Úvod

Tajemník PS zahájil jednání poradního sboru – omluvy jednotlivých členů PS z dnešního jednání, jmenování nových členů do PS – Mgr. Skalická (metodik OSPOD KÚSK), Mgr. Kobzáň (vedoucí odd. prevence kriminality KUSK). Možnost navrhnout ke jmenování další členy vhodné do PS.

2. Počty umístěných dětí do ústavních zařízení k 31.1.2024

- Viz. prezentace
- diskuse k tématu

V rámci portálu OSPOD nově průběžný sběr počtů dětí umístěných na základě soudního rozhodnutí do ÚV. Snaha OSPOD KÚSK o přehledu umístěných dětí. Ukazují se vícečetné sourozenecké skupiny na některých OÚ ORP. Dlouhodobý nedostatek PP, PPPD. Není specializace na sourozenecké skupiny, děti se specifickými potřebami, zdravotními potřebami. Od ledna nárůst řešení případů poptávky po umístění do DOZP.

Uvedená statistika není přepočtena na počet dětí v jednotlivých OÚ ORP, může být proto zkreslující. Dominuje počet dětí umístěných v DD. Dlouhodobé metodické vedení KUSK k nemožnosti umístění starších dětí z důvodu sankce za chování dítěte (neplnění povinné školní docházky, výchovné problémy).

3. Aktuality k transformaci DD3, počty dětí

- Viz. prezentace
- diskuse k tématu

Představena aktuální situace dětí umístěných v DD3 na základě soudního rozhodnutí. Všechny děti řešeny ve spolupráci s místně příslušným OSPOD a kolegyněmi z NRP. KÚSK řeší situaci již delší dobu, ukazuje se, že bylo dobře začít řešit situaci v dostatečném předstihu.

Mgr. Dobisová – představení posunu v transformaci jednotlivých DD3. Aktuálně schválen záměr transformace u DD3 Milovice. Aktuálně jednáno s dalšími kraji, které mají děti v DD3 o tom, že je třeba tyto děti řešit. Upozornění, že 2/3 dětí nejsou v DD3 středočeských.

Diskuse nad aktuálním legislativním procesem. Zákaz umisťování dětí do 7 let věku. Není stále koncepčně řešena možnost PP, PPPD. Opakovaně kraje upozorňují MPSV. Nelze očekávat, dostatek PP pro děti se specifickými potřebami (zdravotní postižení), starší věk, sourozenecké skupiny. Obava z tzv. bátůžkových dětí (střídání náhradních rodin).

4. Aktuality výkonu SPOD

- Viz. prezentace
- diskuse k tématu

Stále se v praxi objevuje problematika vyjasnění kompetencí škol a OSPOD. Školy očekávají od OSPOD informace o průběhu práce s rodinou. OSPOD nemůže sdělit s ohledem na povinnost mlčenlivosti. Problematika absence docházky do školy, nenaplnitelná očekávání ze strany škol, jak bude řešena situace.

Kvitován nový metodický pokyn MŠMT k záškoláctví, příručka Sírius, která byla představena na KÚSK. Shoda na tom, že chybí sociální práce na školách – možnost sociálního pedagoga. Dle sdělení odboru školství mohly školy tuto pozici žádat v rámci šablon. Otázka kompetencí sociálního pedagoga, školení pro učitele. Je třeba kvalitních školení. Dle údajů OŠ - Sociální pedagog MŠ – tuto šablonu v rámci OPJAK si zvolilo 5 škol, finanční podpora max. do 31.12.2025, Sociální pedagog ZŠ – tuto šablonu v rámci OPJAK si zvolilo 28 škol, finanční podpora max. do 31.12.2025, Sociální pedagog SŠ – tuto šablonu v rámci OPJAK si zvolilo 3 školy, finanční podpora max. do 31.01.2026. Na podzim letošního roku by měly být vyhlášeny další výzvy OPJAK na šablony.

KÚSK v nedávné době pořádal setkání kurátorů pro děti a mládež se SVP – možnost nastavení funkční spolupráce, hodnoceno všemi stranami pozitivně. Je třeba neustále opakovat a vymezovat hranice možnosti pomoci, kde se lze potkat.

5. Nárůst CAN syndromu

Mgr. Možíš přednáší zprostředkovaně za Mgr. Gabrielovou nárůst dětí se sexuálním zneužíváním v rámci DD3. V rámci diskuse poptány bližší informace. Domluva, že se budeme věnovat tématu na příštím poradním sboru.

K tématu dále obecná diskuse. Ing. Chobotová sděluje že dle výsledků online mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji (SEPA) meziroční nárůst případů 40,91 % (kolonka zanedbávané, zneužívané a týrané dítě).

OSPOD KÚSK – proběhl metodický den k tomuto tématu. Bc. Richterová (OSPOD Neratovice) – zaznamenávají nárůst sexuálních zkušeností u dětí mladšího věku, následně vyšetřováno ze strany PČR.

6. Transformace DD - Ing. Chobotová

V 11/2023 schválena Zastupitelstvem koncepce transformace DD zřizovaných SK. Na koncepci pracováno od roku 2022. Celkově 5 etap, proces do roku 2040 – koncepce dostupná na: <https://stredoceskykraj.cz/web/skolstvi/koncepce-detskych-domovu>

Celkově na území SK 17 zařízení, z toho 14 zřizovaných SK. Cca 580 lůžek celkově/ 530 zřizovaných SK. Procentuálně cca 53 % obsazenost nezletilými dětmi s pobytem v SK, 22% Praha, 16% Ústecký kraj.

Aktuálně probíhá transformace DD Pyšely, DD Beroun – SK darem 2 rodinné domy, probíhají stavební úpravy. Pro DD Pyšely se hledají vhodné nemovitosti. Úzká spolupráce s odborem majetku. Zvažuje se vstup do NPO. MŠMT není nakloněno zvyšování kapacit míst v DD, je promítnuto do nového záměru. Kladen důraz na deinstitucionalizaci.

Následná diskuse ohledně tématu. Hovořeno o možnosti držet místa pro děti s pobytem na území kraje (krajská spádovost). Ze zákona není možné. Hovořeno o rezervacích pobytu. Aktuální slabina systému, kdy OSPOD obvolává jednotlivá zařízení a hledá volné místo. Na některých krajích funkce koordinátora. Zařízení musí také zohledňovat skupinu, do které bude dítě přijímáno.

I v rámci koncepce odkazováno na nutnost zvýšení počtů pěstounů, důraz na deinstitucionalizaci a snížení počtu míst v DD. Mgr. Vernerová upozorňuje na problematiku internátních pobytů – šlo by řešit některé případy, kdy by byly děti přes týden na internátu. OSPOD KÚSK toto vnímá taktéž jako problém. Ukazuje se nedostatek interních škol, v minulosti ve velkém rušeny. Aktuálně by mohly saturovat potřeby některých dětí a rodin. Nemusela by být nařizována UÚ. Do budoucna lze očekávat trend pobytů dětí v zařízení na základě smlouvy. Proměna vnímání ÚV a jejího smyslu.

7. Diskuse, další

Tajemník PS přednáší návrh vzniku participační skupiny dětí/dospívajících. Aktuálně projekt, který pod MPSV realizován v Pardubickém kraji. Představen na výjezdním setkání krajů s MPSV. Diskuse nad možnými tématy. Je třeba získat konkrétnější informace, jak by mohlo probíhat, jaká témata jsou projednávána, k čemu by platforma mohla vést. Domluveno, že na příští PS se tajemník PS pokusí získat více informací o tom, jak participační skupina probíhá, pozve zástupce KU Pardubického kraje nebo MPSV, získání zkušeností od např. ředitelů zařízení, pokud jsou zapojeny děti z některých zařízení.

Zápis provedl: Mgr. Josef Smrž – tajemník PS

Dne 17. 6. 2024

Zápis schválil: Mgr. Pavla Karmelitová – předsedkyně PS.

Příloha:

Prezentace z jednání PS 7. 6. 2024